

İnsan nəyisə öyrənmək istəyəndə sual verir.

İnsan hərdən bildiyini dəqiqləşdirmək üçün də sual verir.

İnsan bəzən ritorik sual da verir. Başqa sözlə, cavabı içərisində gizlənmə suallar da olur.

İndi isə belə bir sualı nəzərdən keçirək:

Həyatda möcüzə varmı?

Gəlin biliyimiz və dünyagörüşümüz həddində bu suala cavab tapmağa çalışaq.

Biz hamımız uşaqlıqda möcüzə görmək arzusunda olmuşuq...

İstəmişik ki, bütün arzularımız bir anda, möcüzəvi şəkildə yerinə yetsin. Hətta bunun icrasının yolunu da tapmışıq:

Şehirli çubuq!
Nağillarda rast gəldiyimiz şehirli çubuq!

Bələ çubuğa sahib olmağı o qədər arzulamışıq ki...

Bir qədər böyüdükdən sonra anlamışığı ki, şehirli çubuq yalnız əfsanə kimi mövcuddur.

Həyatda isə arzuna, istəyinə çatmaq üçün zəhmətə qatılmalı, yorulmadan çalışmalısan, daim məqsədinə doğru irəliləməlisən.

Ancaq bəzən insan həyatda möcüzəyə və ya möcüzəyəbənzər hadisələrə də rast gəlir!

Əfsanəvi yox, real möcüzəyə!

Şehirli çubuqla yaranan möcüzəyə yox, real həyatda yaranan möcüzəyə!

Gözü ilə gördüyü, şahidi olduğu, adi insanların iştirakı, əli ilə yaranan möcüzəyə.

Onlardan bir qismi barədə danışmaq istəyirik.

Azərbaycan ərazisinin zorla alınaraq Ermənistanla verilməsinə xidmət edən "Qarabağ problemi" uydurulandan, XX əsrin sonlarında isə SSRİ-nin dağılma prosesi başlayan dövrə də möcüzəvi hadisələr başlanmışdır.

Əvvəlcə dünyaya yeganə informasiya çıxışı kanalları olan sovet informasiya agentlikləri, mərkəzi televiziya və mərkəzi qəzetlərdə problem təhrif olunmuş şəkildə işləndirilib və dünyaya təqdim olunub.

Azərbaycan "məzlum", "zavallı" erməniləri sıxışdıraraq, öldürən tərəf kimi göstərilməklə məsələnin mahiyyəti saxtalaşdırılıb. Sonra sovet ordusunun bölmələri və silahları vasitəsilə Azərbaycan ərazisi işğala məruz qalıb.

BMT Təhlükəsizlik Şurasının məşhur 4 qətnaməsi - Qarabağın Azərbaycan məxsus olmasını və erməni silahlı birləşmələrinin dərhal, qeyd-şərtsiz Azərbaycan ərazilərindən çıxarılmasını tələb edən sənəd isə uzun illər boyu yerinə yetirilməyib.

Əksinə, ərazisi işğala məruz qalan Azərbaycana qarşı ABŞ Konqres bədnam 907-ci düzəlişi qəbul edib. Həmin dövrdən başlayaraq erməni diasporunun güclü olduğu dünyanın aparıcı dövlətlərində ermənilərin sözü keçib, beynəlxalq hüquq əyaqlar altında qalıb, ATƏT-in Minsk qrupu isə münafiqəni həll etmək əvəzinə saqqız kimi uzadıb, özünün monası və səmərəsiz fəaliyyəti ilə məşhurlaşdı.

Xalqın arzu və tələbi ilə Ulu Öndər Heydər Əliyevin yenidən ölkə rəhbərliyinə qayıtməsi nəticəsində Qarabağın işğaldan azad olunması məsələsi yeni mərhələyə qədəm qoymuşdur.

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycana rəhbərliyi dövründə isə başlanan işlər daha yüksək səviyyədə davam etdirilmiş, yaranan vəziyyətə və mövcud şərait dəqiq qiymətləndirilərək torpaqlar hərbi yolla işğaldan azad olunmuşdur.

İkili standartların hökm sürdüyü, BMT-nin, ATƏT-in Minsk qrupunun acizlik göstərdiyi, erməni diasporunun at oynatdığı və Ermənistanın sülh danışıqlarına gəlmədiyi bir zamanda Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Vətən müharibəsinə başlayaraq 44 gün ərzində Ermənistan ordusunu məhv etməsi, düşməni qarşısında diz çökdürməsi və ona kapitulyasiya aktını imzaladırması əsl möcüzə oldu!

Görünən odur ki, 44 gün ərzində Azərbaycan təkco işğalçı Ermənistan deyil, üstelik, onun müdafiəçilərinə və həvadarlarına, erməni diasporuna, beynəlxalq hüquq pozanlarına da qalib gəldi, üstelik, BMT-nin və digər beynəlxalq qurum və təşkilatların görcəyi işi təkbaşına özü gördü!

İlham Əliyevin xalqın ən müqəddəs arzusunu həyata keçirərək yaratdığı bu böyük möcüzə, əslində, onun bu istiqamətdəki kiçik möcüzələrinin məntiqi yekunu idi.

Bu həmin kiçik möcüzələr hansılardır?!

İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycanın qazandığı qələbə dünya tərəfindən birmənalı şəkildə və eyni cür qiymətləndirildi:

Azərbaycan Vətən müharibəsində sürətli və möhtəşəm Zəfər qazanıb!

Qüdrətli Komandanın Möhtəşəm Zəfəri

Böyük möcüzə kiçik möcüzələrdən yaranır

Yeni strategiya və ən müasir taktika tətbiq edilib!
PUA-ların nümunəsində yeni silahlar işlədilib!

Bütün bunlar isə ölkəmizə XXI əsrin ən yeni müharibəsinə aparmağa və dünya müharibələri tarixində təzə səhifə açmağa imkan verib!

Möcüzə deyilmi?!

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev baş sərkərdəsi olduğu bu müharibədə iki rekordda da imza atmış oldu:

Əvvəla, son beşəsrlik dövrdə Azərbaycan ilk dəfə olaraq işğal olunmuş torpaqlarını geri qaytardı!

İkincisi, Vətən müharibəsindəki Zəfər həm də iki əsr ərzində mövcud olan, hələ tarixinin ən keşməkeşli dövrlərində Azərbaycan kimsəsinə əli ilə torpaq qoparılması ilə nəticələnən Qarabağ münaqişəsinə birdəfəlik son qoydu!

Daha heç kəs "Qarabağ problemi" adı ilə bizə təsir və təzyiq göstərmə bilməyəcək!

Daha kimsə kimsənin əhvalatı ilə bizdən müxtəlif üsul və bəhanələrlə torpaq qopara bilməyəcək!

Möcüzə deyilmi?!

Hər bir müharibənin çoxsaylı şahidi və qəhrəmanı olur.
Onlar öz ötürməklərini mümkün deyil!
Hər bir müharibənin həm də yeganə baş qəhrəmanı olur!

Müharibəyə hazırlığı təmin və təşkil edən, bütün qərarlara "he" deyərək icrasına və məsələni həll etməyi bacardığı bir zamanda Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin Vətən müharibəsinə başlayaraq 44 gün ərzində Ermənistan ordusunu məhv etməsi, düşməni qarşısında diz çökdürməsi və ona kapitulyasiya aktını imzaladırması əsl möcüzə oldu!

Hər bir müharibənin taleyini həll edənə, həmin insana isə Ali Baş Komandan deyilir!

44 günlük Vətən müharibəsinin əsl baş qəhrəmanı cənab İlham Əliyev oldu!
Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev diplomatiya və informasiya müharibəsinin də yeganə baş qəhrəmanıdır!

Cənab İlham Əliyev ixtisasca diplomatdır.
Dünyanın ən tanınmış əli təhsil ocaqlarından birini - Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunu bitirib!

Təkcə bitirməyib, həm də orada dərslər deyib!
Və bu gün də onunla qürur duyan təhsil ocağı şəklini şərəf lövhəsinə saxlayır.
Azərbaycan Prezidenti na hərbi təhsil alıb, nə də peşəkar zabit kimi orduda xidmət edib!

II Qarabağ müharibəsi ilk döyüşü, Ali Baş Komandan kimi rəhbərlik etdiyi ilk hərbi əməliyyat oldu!

Bütün bunlara baxmayaraq, cənab İlham Əliyev elə bir qeyri-adi müharibə apardı, elə bir zəfər qazandı ki, bütün dünya heyran qaldı.

Həm də təkcə heyran qalmadı!
Həmin müharibədə Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin tətbiq etdiyi strategiya və taktikası öyrənərək ordularında tətbiq etməyə başladılar!

İlk dəfə müharibə aparan cənab İlham Əliyev yeni müharibə örnəyi yaratdı!

Möcüzə deyilmi?!

Erməni işğal etdiyi ərazilərdə yerləşmiş, rahat oturmuşdu.
Artıq Qarabağı da, Şorqi Zəngəzuru da özününkü sayırdı!

Xislətinə uyğun olaraq hər yeri söküb dağıdı, dostlarına satıb pula çevirir, viran qoyurdu...

Tutduğu yerləri geri qaytarmaq niyyətində de deyildi!

Amma içində bir qorxu da vardı!
Bildirdi ki, torpağın əsl sahibi nə vaxt sa geri döncək, itirdiklərini geri qaytaracaq, qisasını alacaqdır!

Odur ki, 30 il ərzində havadarlarının və dostlarının köməyi ilə hər tərəfdə müdafiə istehkamları qurmuş, dərin səngərlər qazmış, dəmir qapılarının qalınlığı 70 santimetr olan beton bunkerlər tikmişdi.

Bakıda yaradılan Hərbi Qənimətlər Parkında Qarabağdakı 6 qatlı müdafiə sədlərinin bütün elementlərini açıq-aydın görmək mümkündür.

Təbii rəyləyin də "kömək göstərdiyi" hərbi mühəndis qurğularından bir pişik belə keçə bilməzdi!

AMMA...

Son öz saydığını say...
Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev elə bir müharibə apardı, elə hərbi manevrlər etdi ki, düşmən 30 ildə qurduğu mövqelərdən bir güllə belə ata bilmədi...

Ağdam, Laçın və Kəlbəcər kimi rayonlar dinnəz-söyləməz geri qayıtdılar!
Halbuki həmin mövqələrdən Azərbaycanın güclü zərbələr vurmaq, böyük miqdarda canlı qüvvə itkisinə nail olmaq nəzərdə tutulmuşdu!

Beləliklə, erməninin 30 ildə qurduğu müdafiə mövqələri görəcəksiz şeyə çevrildi!

Möcüzə deyilmi?!

Hücum keçən tərəf yalnız qələbə bərədə düşünür!
Qələbənin şərtləri isə çoxdur!
Burada şəxsi heyətini hazırlığından, ruh yüksəkliyindən, silahlanmasından, tətbiq olunan taktika və strategiyadan, dəqiq kəşfiyyat məlumatlarından, öndə döyüşənlərin bütün növ təchizatlarla təminatından və digər amillərdən də çox şey asılıdır.

Təbii ki, hücum tərəfinin işi daha çətin olur.

Minalanmış sahələrdə rast gəlmək, pusquya və tələyə düşmək, müxtəlif sürprizlərlə qarşılaşmaq hər an mümkündür!

Odur ki, birməfəse keçilən hücumla qələbəyə çatmaq olducaq müşkil məsələdir!
Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qurduğu Azərbaycan Ordusu isə müharibə başlayandan hərbi əməliyyatların dayandırıldığı anadək daim hücumda oldu!

Daim irəli getdi!
Hər gün qarşıya qoyulan döyüş tapşırıqlarını uğurla yerinə yetirdi!

Birəq gün də olsun hücumunu dayandırmadı!

44 gün ərzində nə müdafiəyə keçdi, nə də geriyyə çəkildi!

Möcüzə deyilmi?!

Hər bir müharibənin uğuru qarşı tərəfin hazırlığı, mövqələri və yerləşməsi, silahlanma səviyyəsi ilə bağlı dürüst məlumatlara malik olmasından da asılıdır.
Azərbaycanla Ermənistan 27 il ərzində təmas xəttində qarşı-qarşıya dayanmış, bir-birlərinə güllə atmışlar.

Ermənilər xislətlərinə uyğun olaraq dəfələrlə təsərrüfat işləri ilə məşğul olan mülki əhali, hətta körpə uşaqlar belə hədəfə çevrmişlər.

Düşmənin sülh danışıqlarına gəlməməsi, özünü qalib tərəf kimi təbəbbürlü və ıddialı aparması gec-tez Qarabağda müharibənin yenidən alovlanacağına dəlalət edirdi!

Aprəl müharibəsi isə, necə deyərlər, bunun anonısına çevrildi.

Azərbaycan isə sülh danışıqlarının baş tutmayacağı təqdirdə münafiqəni hərbi yolla həll edəcəyini göstərmirdi.

Həm də hər il hərbi səhəy Ermənistanın dövlət büdcəsindən də çox vəsait ayırır, silahlanırdı.

İndiki dövrdə düşməni tərəf bərədə yətinə məlumat əldə etmək üçün imkan və vasitələr çoxdur.
Kosmosdan peyk vasitəsilə izləmələr, PUA-larla kəşfiyyat aparmaq, kimin hansı ölkədə hansı silahları almasından, habelə keçirilən hərbi təlimlərdən yətinəcə məlumat toplamaq çoxları üçün əlçatandır.

Xüsusən Ermənistanın dostlarının imkanlarını və ərazilərimizə yaxınlıqlarını nəzərə alanda bunun bir o qədər də çətin olmadığı görünür.
AMMA...

Müharibə başlayanda Azərbaycan elə silahlardan istifadə etdi, elə taktika işlətdi, elə nöqtələrdən hücum keçdi ki, təkcə Ermənistanın özü yox, müdafiəçiləri də çaş-baş qaldılar!

Bu qədər "dostu", havadarları olan Ermənistanın Azərbaycana hərbi potensial, silahları, sürətli müharibə aparmaq imkanları bərədə dəqiq və

geniş informasiya əldə edə bilməməsi möcüzə deyilmi?!

Hər bir müharibənin öz hesablamaları olur.

Tərəflər döyüş meydanına nə qədər canlı qüvvə, texnika, silah-sursat çıxaraçaqlarını, müharibənin təqribən nə qədər çəkəcəyini, hər günündən neçəyə başa gələcəyini və bitüvülkdə nə qədər vəsait xərclənəcəyini təxmini olsa da, hesablaya bilərlər!

İtkilər də irəlildən hesablanır.

Adətən hücum keçən tərəf 3-5 dəfə çox canlı qüvvə itkisi verir!

Çünki müdafiə tərəfi irəlildən hazırlanmış səngərlərdə, istehkamlarda, atəş nöqtələrində daldalanaqə üzərinə hücum keçənləri aydın görə bilir.

II Qarabağ müharibəsində Azərbaycan hücum keçən tərəf idi.

Ermənistan isə 30 illik hazırlıqla, yerli rəyləyin imkanlarından istifadə etməklə möhkəm müdafiə sistemi qurmuşdu!

Noticia heyret doğuracaq qədər gözəlməz oldu!

Azərbaycan təqribən 3000 nəfər - Ermənistan 3 dəfə az itki verdi!

Ermənistan hələ də ərazimizdəki leşlərin hamısını yığıb qurtara bilməyib!

Hələ də gizlətdiyi meyitlərinin kimliyini müəyyən edərk yiyəsinə qaytara bilməyib!

Hücum edən tərəfin müdafiə olunan bu qədər az itki verməsi möcüzə deyilmi?!

Vətən müharibəsinin ən çətin məsələsi Şuşanın işğaldan azad edilməsi sayılırdı.

Şəhərin yerləşdiyi coğrafi mövqə, rəyləyi, ona doğru gedən mümkün yolların asanlıqla nəzarətdə saxlanması, üstelik, düşmənin Şuşanı israrla vermək istəməsi vəziyyəti xeyli çətinləşdirirdi.

Məqsəd həm də az itki ilə qala şəhəri geri qaytarmaq, hücum əməliyyatı zamanı mümkün qədər dağıntılardan qaçmaq idi.

Qəhrəman Azərbaycan əsgəri bu vəziyyətin öhdəsindən şərafət və bacarıqla gəldi.

Cənab İlham Əliyevin tərbibləndirdiyi yeni gənclər nəslinin də iştirak etdiyi qüdrətli ordu, mükəmməl hazırlanmış və xüsusi təlim keçmiş "xüsusi təyinatlı"ların hüneri və incəliyinə qədər düşüncülərək hazırlanmış məxsusi hücum planı möhtəşəm qələbəni təmin etdi!

Azərbaycan əsgəri həftələrlə, aylarla gündüzlər gizlənərək gecələr yoll getdi, keçilməz cığırılardan keçdi, yalçın qayalardan dırmaşdı, düşmənin gözlemediyi yerdən, qəflətən hücumu keçdi.

"Şuşa əməliyyatı"nda dağıntı olmasın deyər zirehli texnikadan, raket və mornia atəşlərdən, habelə olverişsiz havaya gərə PUA-lardan istifadə edilmədi!

Qəhrəman Azərbaycan döyüşçüsü bu qala şəhəri əsgər süngüsü və lapat-kası ilə vuraraq, olbəyaxa çarpışaraq geri qayıtdı!
Şuşanın bu sayaq alınması möcüzə deyilmi?!

SSRİ 1941-1945-ci il müharibəsində alman faşizminə böyük itkilər bahasına qalib gəlmişdi.

Bu müharibədə keçmiş itifaqdaqui bütün xalqlar iştirak etmiş, qurbanlar vermişdi.

Müharibədən sonrakı illərdə sovet xalqının bu qələbəsindən yüzlərlə bədii film çəkilmişdi.

Həmin bu filmlərə böyük maraqla baxır, sovet əsgərinin əfsanəvi qəhrəmanlığından zövq alırdı.

Ara-sıra müharibə dövrü çəkilmiş səmədli kadrlar da nümayiş etdirilirdi.

II Qarabağ müharibəsində qədər müharibədən canlı döyüşləri istə-istə izləmək heç kəsə müyəsəssə olmamışdı!

Amma Vətən müharibəsində bunu da gördük!

Həm də necə...

Evimizdə, rahat kreslomuzda oturaraq mavi ekranda "bayraqdamlar", "haroplar" vasitəsilə, dəqiq məmri zərbələri ilə düşmən hədəflərinin - zirehli texnikasının, bunker və səngərlərdə gizlənen canlı qüvvəsinin, köməyə tələsən əsgər dolu maşınlarının, ön cəbhəyə gedən təchizat avtomobillərinin və digərlərinin dərəcəni edilmişinə ləzzətə baxırıq!

Təkcə biz yox, bütün dünya da müharibədən "canlı reportajları" heyretlə izləyirdi!

Evindən oturaraq döyüş əməliyyatlarının fraqmentlərini canlı izləmək möcüzə deyilmi?!

İndiki müharibələrə "hibrid müharibə" də deyilir.

Çünki döyüşlər təkcə cəbhədə deyil, informasiya meydanında da aparılır.

Həm də bir cəbhənin uğuru digərində də ciddi təsir göstərir.

Vətən müharibəsi də istisna deyildi.

Dünyanın tanınmış KİV, televiziya kanalları, informasiya agentlikləri ölkəmizə tökülmüşdü.

Çoxu da xoş niyyətdə deyildi, maliyyəsin aldığı erməni diasporunun tapşırıqlarını icra edirdi.

Sual verələr müxtəlif olsa da, suallar təqribən eyni xarakter daşıyırdı:

* Azərbaycan niyə sülh danışıqlarını pozdu;
* Niyə hərbi əməliyyatları dayandırmır;
* Türkiyə niyə sizə kömək edir;

* Niyə siz tərəfdə müzdlulər döyüşür;
* Qadağan olunmuş silahlardan istifadə edə bilmədiyimiz və s.

Əslində, məqsəd erməni tərəfinin gūnahlarını bizim üzərimizə yıxmaq və dünya ictimaiyyətinə yanlış məlumat vermək idi!

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyev informasiya cəbhəsində demək olar ki, təkbaşına döyüşdü və qalib gəldi!

Əslində, həmin informasiya vasitələrinin tribunasiyadan bəhrələnməklə Qarabağ müharibəsi, hərbi əməliyyatlar və onların gedişi bərədə əsl həqiqətləri bütün dünyaya yaydı, Ermənistanın ikiüzlü, riyakar mövqeyini ifşa etdi, erməni tərəfinin müzdlulərindən, qadağan olunmuş silah və sursatlardan istifadə etdiyini, cəbhə xəttindən xeyli aralıda yerləşən sayış yon-təqələri ballistik raket zərbələri endirdiyini, mülki əhaliyə tələfat yasıtdığını konkret faktlarla ifşa etdi!

Azərbaycan dövlətinin mövqeyini, atdığı addımları da geniş izah etdi.

Düşməni bütün cəbhələrdə məğlub və ifşa etmək, təkbaşına informasiya müharibəsində dünya mediasına qalib gəlmək möcüzə deyilmi?!

II Qarabağ müharibəsi başlayanda hamımız çox nigaran, çox narahət idik!

Düşməni kimsənin bu sayaq kömək etdiyindən də xəbərdar idik, onun yaratdığı müdafiə qurğularından və keçilməz sədlərindən də, hətta "yeni müharibə, yeni ərazi işğalı olacaq" xəbərdarlığımı da eşitmişdik!

Ancaq dövlətimizə, ordumuza, ən əsas, Ali Baş Komandanımıza da inanırdıq, arxayın idik!

Zaman hər şeyi öz yerinə qoyur!

Zaman hətta möcüzələri də adılədsirdə bilər!

Ancaq zamanın fəvqündə duran möcüzələr də var.

Bələ möcüzələr çoxsaylı kiçik möcüzələrdən yaranır.

44 günlük Vətən müharibəsi əsr-lərboyu öz dəyərini itirməyən möcüzələrdəndir.

Azərbaycan xalqını qalib xalqa, bəxtəvər xalqa çevirən möcüzə!

Dünyanın güclü dövlətlərini belə Azərbaycandan öyrənməyə sövq edən möcüzə!

Azərbaycan əsgərinin, qəhrəmanlığı ilə dastanlar yaradan Azərbaycan şahidini dam ulcaqlıca saxlayan möcüzə!

Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin qüdrəti, qətiyyəti, iradəsi və qəhrəmanlığı ilə yaranan möcüzə!

Bəxtiyar SADIQOV